

Hvordan klage på hogst

Webinar - Skognettverket i Trøndelag

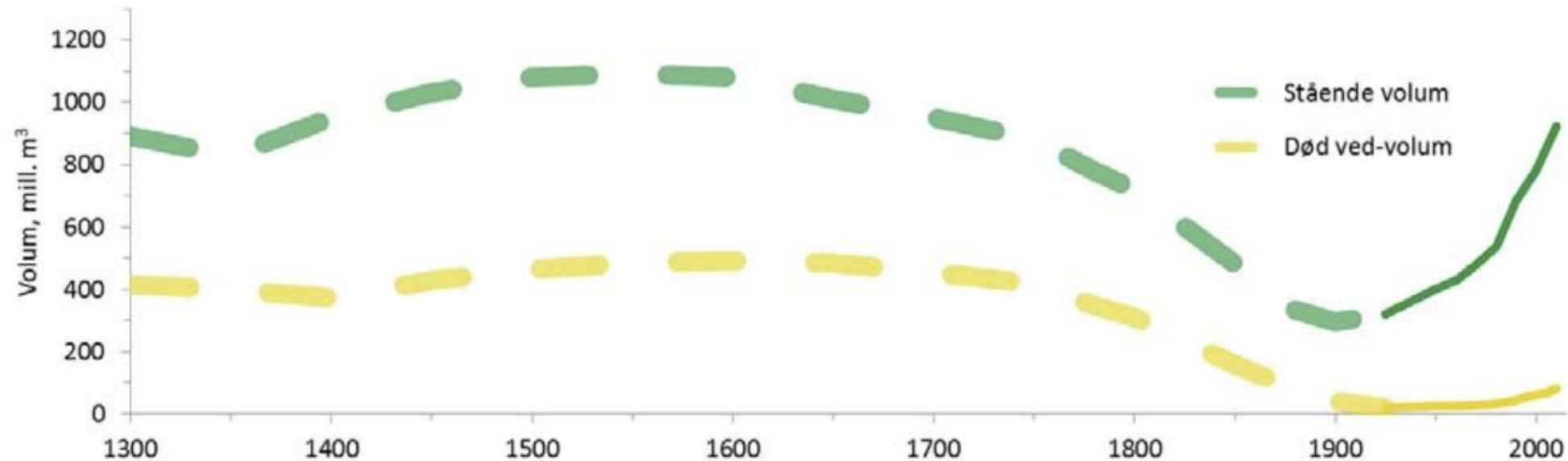
21.05.2026

Ingerid Angell-Petersen

Hovedtemaer:

- Skoghistorie
- Er dagens skogbruk bærekraftig?
- Skogens verdi for klima og natur
- Veilederen

- **Dimensjonshogst** førte til utarming av skogen rundt 1900
- Bevisst skogskjøtsel og planting førte til at vi nå har en skog i god vekst som tar opp 50% av utslippet vårt av CO₂.

Agnar Barth
Beitstad 1912

Vi hogger mer enn tilveksten

Økonomisk drivverdig areal	2023 Mill. kubikkmeter	2024 Mill. kubikkmeter	2025 Mill. kubikkmeter
Butto tilvekst	20,1	20,1	20,1
Naturlig avgang	6,0	6,0	6,0
Avvirking + Uttak til ved	15,1	16,7	18,7
Netto tilvekst	- 2,0	- 2,6	- 4,6

I 2025 var netto tilvekst i all produktiv skog **- 1,6**

Drives skogen bærekraftig i dag?

Åpent brev til landbruksministeren:
Hogger vi for mye skog?

Skal vi fortsette å hogge for
mye skog?

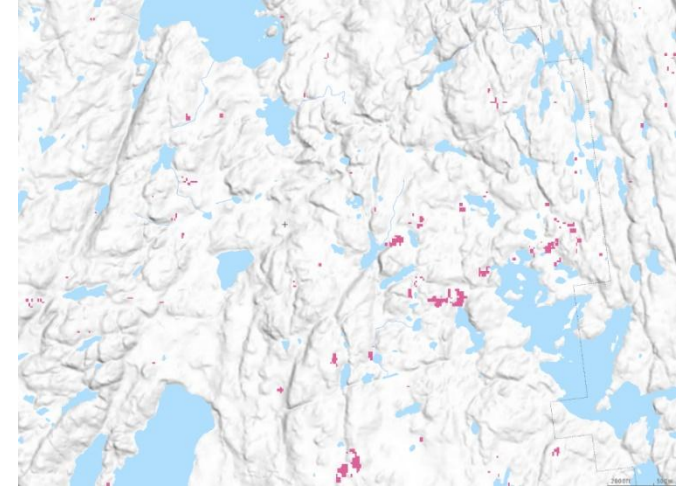
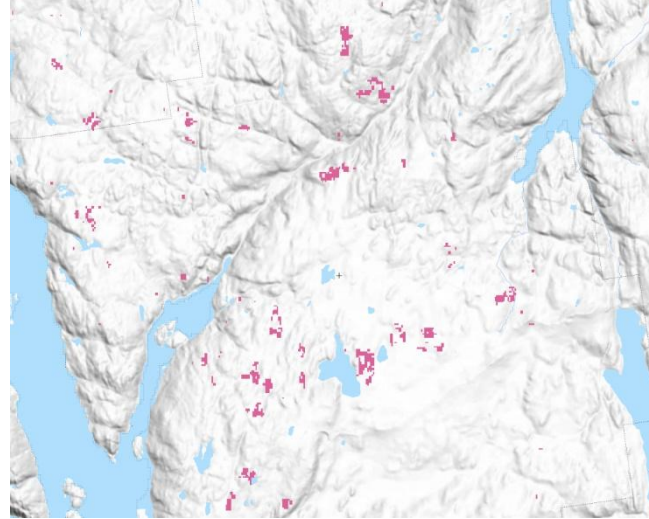
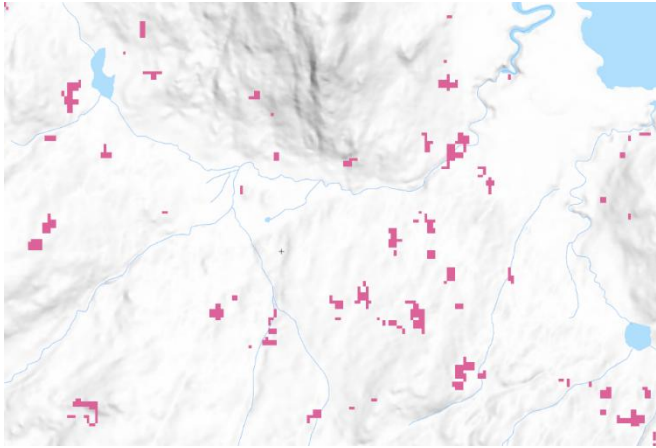

Høy etterspørsel, gode priser og signaler fra myndighetene er hovedårsaken til den økte hogsten.

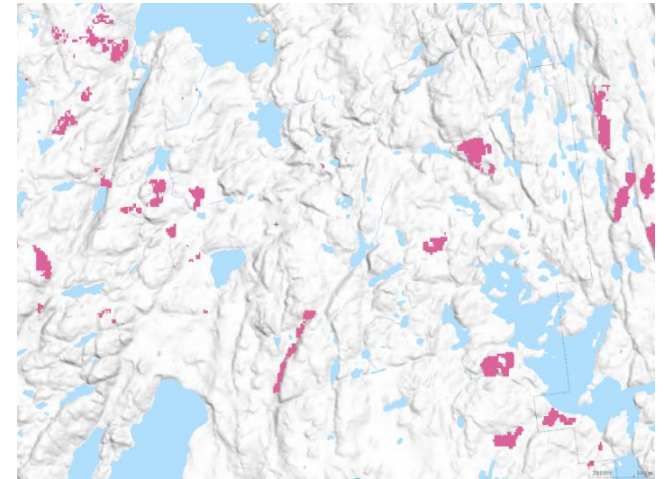
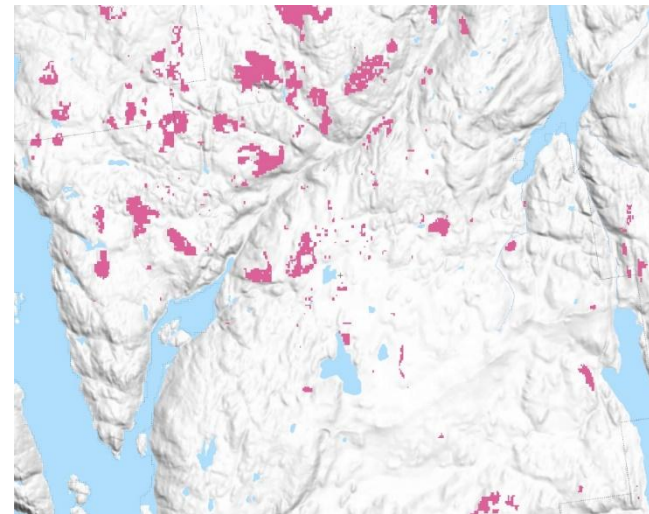
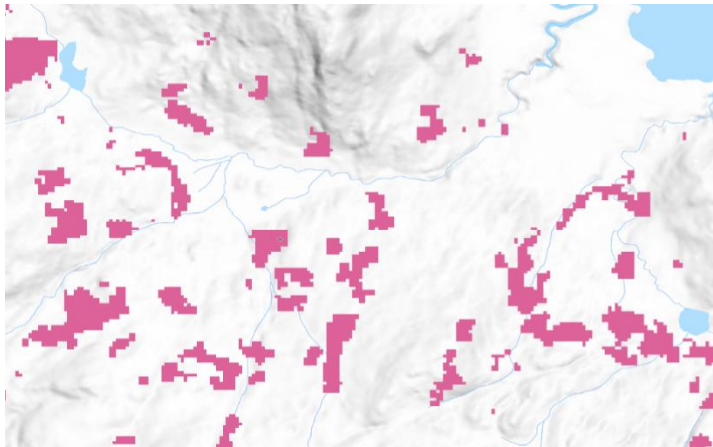
Hogstvolumet øker og snauflater blir større

(Global Forest Watch)

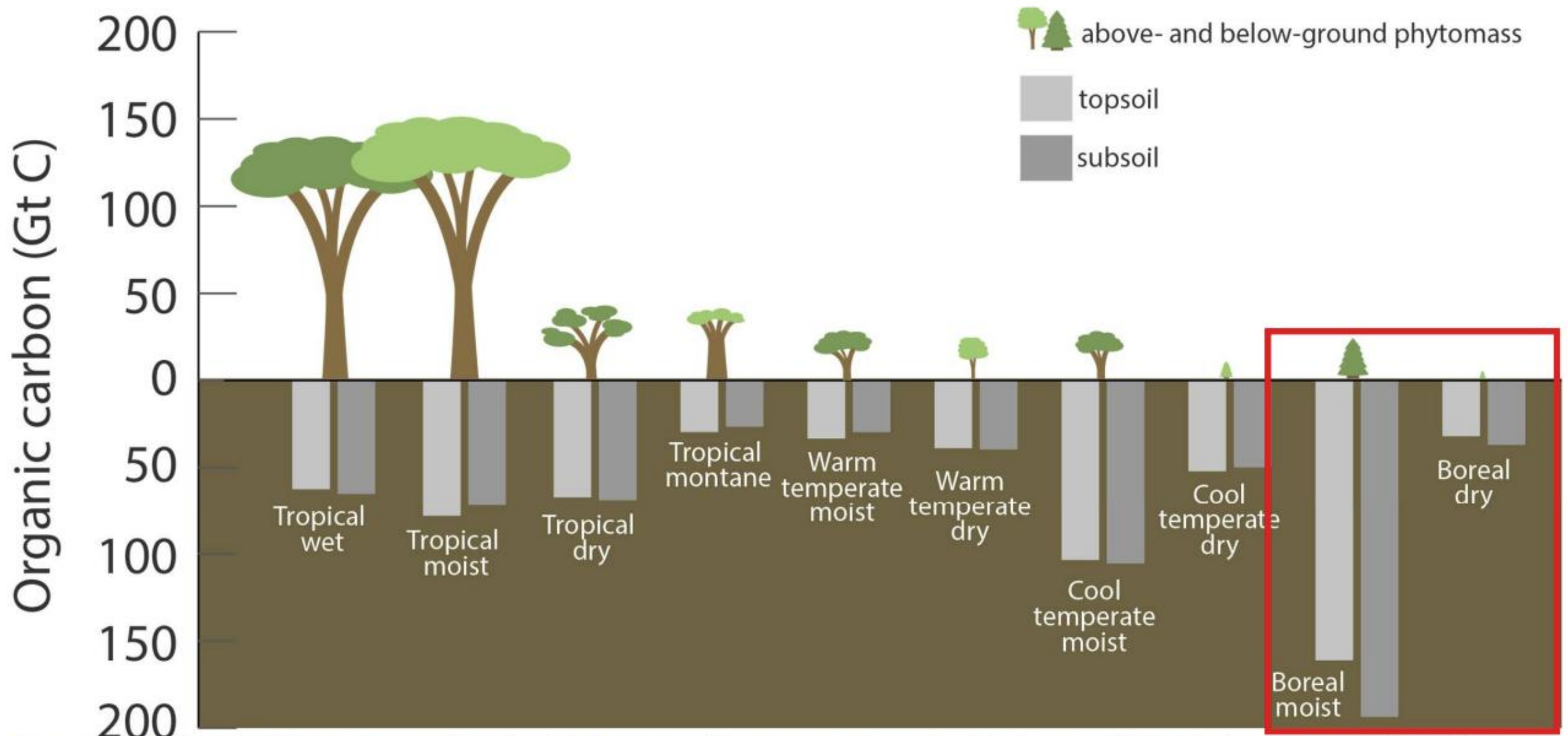
2001 -
2003

2021 -
2023

Opp til 80 % av karbon i skogen er under bakken

- **Utslipp fra dagens skogsdrift = alle biler og lastebiler = ca 10% av utslippet vårt.**
- **Etter flatehogst tar det 15-20 år før opptaket blir like stort som utslippet.**

Gammel naturskog - før og etter hogst

Gammel
natureskog

Skog med
lukket hogst

Kulturskog

Når skal vi klage?

- Brudd på PEFC
- Brudd på lover og forskrifter

Hvorfor klage?

- Bedre oppfølging av:
  - PEFC skogstandard
  - Lover og forskrifter
- Innspill til forbedringer av PEFC
- Revisjon av skogloven

Veilederens innhold:

- Kapittel 1: innledning
- Kapittel 2: Lover og regler
- Kapittel 3: Sentrale aktører
- Kapittel 4: Framgangsmåte
- Kapittel 5: Kritikkverdig hogst

HVORDAN KLAGE PÅ HOGST

Hvem har ansvar for bærekraftig skogforvaltning?

Regjeringen/landbruks-og matdepartementet

Skogpolitikk (lover, forskrifter, subsidier, økonomiske støtteordninger, retningslinjer for forvaltningen m.m.)

Forvaltningen (Statsforvalter og kommuner)

Kontrollere at loverket overholdes og skog- og miljøpolitikken følges opp

Skognæringen

Skal følge lover og sørge for at tømmeret er miljøsertifisert etter PEFC skogstandard

Skogloven – forvaltningens ansvar

- Fra 2005
- Formål: bærekraftig forvaltning og verdiskaping, og sikre det biologiske mangfoldet , friluftslivet og kulturverdier i skogen
- Klimahensyn nevnes ikke i formålet
- Setter for svake krav til miljøhensyn
- Må revideres!

[Forskrift om bærekraftig skogbruk](#)

PEFC skogstandard – skognæringens ansvar

- Internasjonalt sertifiseringssystem
- Skal sikre at produkter fra tømmeret er bærekraftig
- Utarbeidet av skognæringen i samarbeid med miljø og forvaltning
- Sertifikat som garanterer at standarden er fulgt
- Kontrolleres av skognæringen
- Ofte rom for tolkning
- Revideres hvert 5. år

Kapittel 2

Lover:

- Skogloven
  - Skoglovens bærekraftforskrift
- Naturmangfoldloven
- Vannressursloven
- Plan- og Bygningsloven

Regler:

- PEFC-skogstandard

Kapittel 3

Sentrale aktører:

- Skogeier
- Tømmerkjøper/Tømmerselskap (sertifikatholder)
- Entreprenør
- Skogindustrien
- Kontrollører
  - Skogforvaltningen
  - Sertifiseringsorgan (Veritas m.fl.)

Framgangsmåte

- Identifisere problemet
  - Hvilke lover og/eller regler kan det være brudd på?
- Dokumentere
  - Kart
  - Informasjon om miljøverdier
  - Beskrive avvik
- Ta kontakt med ansvarlig for hogsten
  - Be om informasjon
- Vurdere behov for klage eller anmeldelse
  - Klage til ansvarlig for hogsten og kommune
  - Anmeldelse til politiet

- Kapitlet er ordnet etter kravpunktene i PEFC skogstandard
- PEFC skogstandard – 30 kravpunkt
  - Forvaltning og planlegging (1-10)
  - Hogst og skogbrukstiltak (11-21)
  - Særskilte miljøverdier (22-30)
- 18 kravpunkt er kommentert
- Aktuelle lovbrudd er kommentert for hvert kravpunkt

NORSK PEFC
SKOGSTANDARD
PEFC N 02:2022

Sertifisering
av norsk
bærekraftig tre

Kravpunkt 6. Friluftsliv

Naturopplevelse er en vesentlig del av friluftslivet. Kravpunktet skal bidra til å sikre mulighetene til ferdsel og naturopplevelse i skog.

Kravpunkt 10. Åpenhet om miljøinformasjon

Kravpunktet skal sikre åpenhet om beslutningsgrunnlaget og praktiseringen av Norsk PEFC Skogstandard.

- Miljøinformasjonsloven: Vi har krav på informasjon!
- Miljøklagnemnda:
Klager har ført til at vi har fått utlevert viktig informasjon om hogst

Meldeplikt for hogst

Dialog før hogst kan redusere mye av konfliktene

NOU - Omstilling til lavutslipp - Veivalg for klimapolitikken mot 2050:

«For å bidra til å begrense hogst i gammel skog som ikke har formelt vern, anbefaler utvalget at det innføres meldeplikt på nasjonalt nivå for avvirkning i områder med biologisk gammel skog.»

Kravpunkt 11. Hogst

Kravpunktet skal sikre variert bruk av hogstformer og foryngelsesmetoder som balanserer hensyn til skogeiers økonomi, friluftslivets interesser, biologisk mangfold og andre miljøverdier. ***Det er et mål å øke andelen lukkede hogster og småflatehogster i skoglandskapet.***

Hogstplaner er miljøinformasjon som må legges fram ved etterspørsel.

Kravpunkt 13. Livsløptrær og døde trær

Kravpunktet skal sikre levesteder for arter knyttet til gamle grove trær og døde trær.

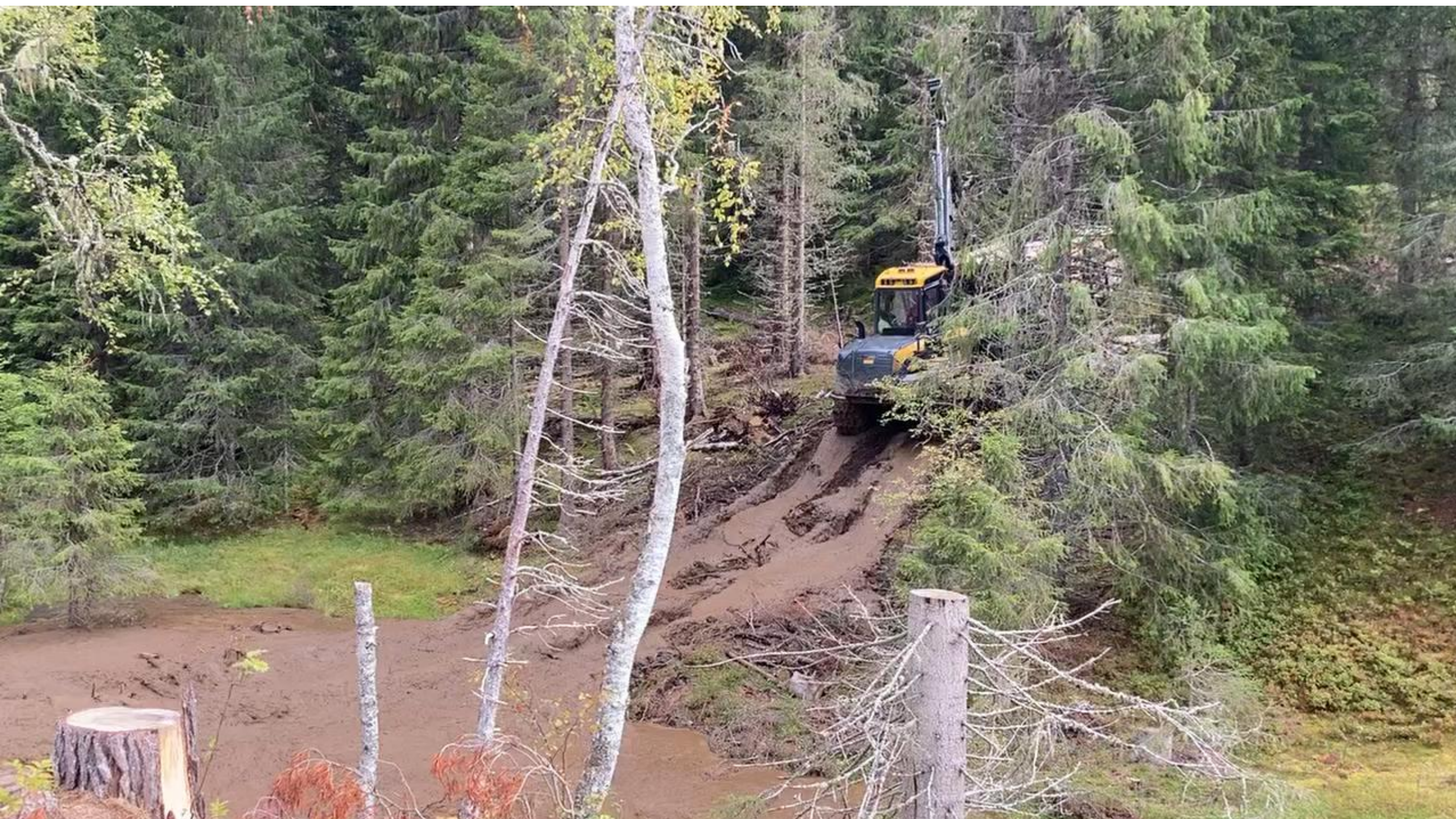
- Minst 10 livsløptrær pr. hektar
- Store eksemplarer av osp, selje, rogn, hegg, hassel m.m.
- Døde trær

Kravpunkt 14. Terrengtransport

Kravpunktet skal sikre at terrengskader begrenses og at utbedring skjer så raskt som mulig for å ivareta hensynet til stier og løyper og for å unngå erosjon og vannavrenning.

Kravpunkt 22. Nøkkelbiotoper

Nøkkelbiotoper skal sikre livsmiljøer for arter vurdert som truet på den norske rødlisten. Nøkkelbiotopene skal bevare arter som har spesielle krav til livsmiljø, og hvor livsmiljøene kan bli sjeldne på arealer der det drives skogbruk.

- Hogst i nøkkelbiotoper er brudd på [skogbruksloven](#) og [forskrift om bærekraftig skogbruk](#).
- Kartleggingsmetodikk: [Miljøregistreringer i skog \(MiS\)](#)
- Kart og informasjon om nøkkelbiotoper finner du i [Skogportalen](#). Tilsvarende informasjon er også tilgjengelig i [Naturbase](#).

Hogst og driftsveg i nøkkelbiotop

Brudd på:

- Kravpunkt 5 om skogsveger og 22
- Skogbruksloven

Kravpunkt 24. Hensyn til rovfugler og ugler

Kravpunktet skal sikre at hekkeplasser for rovfugler og ugler kan opprettholdes over tid og at en unngår forstyrrelser i hekketida.

- Anmeldes til politiet for brudd på naturmangfoldloven og bærekraftforskriften.

Kravpunkt 26. Hensyn til andre hekkende fugler

Kravpunktet skal bidra til å redusere forstyrrelsen av fugler i hekketida.

- I hekketida (mai, juni og juli) skal skogsdrift i skog av spesiell betydning for fuglelivet unngås.
- Fuglearter med små populasjoner skal ivaretas spesielt.

Kravpunkt 27. Vannbeskyttelse

Kravpunktet skal sikre vannkvaliteten i vann og vassdrag og bevare levesteder for arter som har naturlig tilhold ved eller i vassdrag.

- Langs vann, elver og bekker med årssikker vannføring eller bredere enn en meter, skal det bevares eller utvikles en flersjiktet/fleraldret kantsone.
- [Vannressursloven](#) §11
- Krever tillatelse
- Ikke planting i kantsonen

Hogst av kantsone - Lierelva Buskerud. NVE ga gebyr for 100 000kr for dette inngrepet. Lengde ca. 400 m.

Kravpunkt 28. Myr og sumpskog

Kravpunktet skal sikre at klima, naturmangfold og økologiske funksjoner til myr, myrskog og sumpskog ivaretas ved skogbrukstiltak.

- Kantsonen skal bevares der det er grunn lag for det
- Ikke planting i kantsonen
- Gjelder myr og sumpskog over 2 da.

Snauhogst av kantsoner mot myr, med kjørespor og driftsvei bygd uten tillatelse langs myrkanten. Her ble det senere plantet i kantsonen. Orkland,

Forts. Kravpunkt 28. Myr og sumpskog

Overgangssone mellom myr og fastmark

- Lukket hogst skal brukes så langt som mulig i overgangssoner mellom fastmark og myr

Sumpskog

- Nygrøfting skal ikke skje

Takk for meg!

